

Op zoek naar gerechtigheid voor vermoorde journalisten: van Malta tot El Salvador

Dit weekend werd bekend dat twee verdachten, de oud-minister van Defensie, generaal Guillermo García en kolonel Francisco Antonio Morán, zijn opgepakt voor de moord op Koos Koster, Jan Kuiper, Joop Willemsen en Hans ter Laag; de vier Nederlandse journalisten die in 1982 in El Salvador om het leven zijn gebracht. De opdrachtgever van de moord, kolonel Reyes Mena moet worden uitgeleverd door de VS. Een verzoek daartoe zit in de pijplijn, aldus onze bronnen in El Salvador.

Er kwam ook goed nieuws uit Malta, waar de twee broers Alfred en George Degiorgio werden veroordeeld voor de moord van Maltese onderzoeksjournalist Daphne Caruana Galizia, die in 2017 om het leven kwam door een autobom. Ook hier blijven echter vraagtekens rond de berechting van de planners en masterminds achter de moord.

Dit zijn belangrijke ontwikkelingen in de strijd tegen de straffeloosheid voor de moorden op journalisten. Wereldwijd komt in 95% van de zaken de opdrachtgever van de moord op een journalist hiermee weg.

EL SALVADOR

Free Press Unlimited verwelkomt de actie van de moedige vredesrechter in Chalatenango, El Salvador, om na 40 jaar de schuldigen van de moord op de vier IKON journalisten te arresteren. Het is vooral te danken aan de nabestaanden, oud collega's, journalisten en persvrijheid activisten dat deze zaak in Nederland nooit in de vergetelheid is geraakt.

Onze speciale dank gaat uit naar onze partners, [Comunicándonos en Asdehu](#), de El Salvadoraanse mensenrechtenactivisten. Zij hebben met hun niet aflatende inzet voor

de vervolging van de daders van de vier journalisten, de zaak aan het rollen gebracht in El Salvador.

Na het opheffen van de amnestiewet in 2016 in El Salvador, is de arrestatie van de twee direct betrokkenen bij de moord op Kuiper, Koster, Willemsen en Ter Laag, nu de eerste zaak rond oorlogsmisdaden ten tijde van de burgeroorlog van eind jaren zeventig, begin jaren tachtig in El Salvador die tot een daadwerkelijk proces lijkt te leiden.

De vermoedelijke opdracht van de moord destijds, kolonel Reyes Mena, kan op weigering van de Verenigde Staten stuiten, aangezien hij inmiddels VS staatsburger zou zijn.

Free Press Unlimited verwelkomt de inspanningen van de Nederlandse autoriteiten in deze zaak tot nu toe en hoopt dat zij die inzet zal doorzetten om tot uitlevering van de vermoedelijke opdrachtgever van de moord, kolonel Reyes Mena aan El Salvador te komen.

MALTA

Ook in Malta zijn dit weekend twee daders, de broers Alfred and George Degiorgio, gearresteerd vanwege hun betrokkenheid bij de moord op de bekende onderzoeksjournalist Daphne Caruana Galizia, nu alweer vijf jaar geleden.

Tijdens haar leven onderzocht Daphne zaken in verband met corrupte praktijken van de overheid en notabelen in Malta, zoals het verkopen van Europese paspoorten aan rijke Russen. Deze corrupte figuren sloegen terug door te trachten haar het zwijgen op te leggen via tientallen smaadzaken, soms zelfs ingediend door politici, waaronder zelfs de voormalige premier van Malta.

De verontwaardiging in Malta en Europa was groot en dankzij massale protesten, internationale druk en initiatieven van journalisten en mediaorganisaties, kwamen onderzoeken naar de daders en de verantwoordelijkheid van de Maltese regering, na jaren van gebrek aan actie door de Maltese instanties, op gang.

Afgelopen november [vertelde Daphne's zoon Matthew](#) – als een van de getuigen bij ons Tribunaal over de Moord op Journalisten in Den Haag – hoe de moord het sluitstuk was van jaren aan intimidatie en bedreigingen. Dit weekend vertelde Matthew aan verslaggevers: *“Ik ben opgelucht dat ze zijn veroordeeld. Nu gaat het om de overige zaken.”*

Free Press Unlimited roept de autoriteiten in Malta op om de resterende smaadzaken tegen Daphne en haar familie onmiddellijk te staken.

SAFER WORLD FOR THE TRUTH

[A Safer World For The Truth](#) is een innovatief project van [Free Press Unlimited](#), in samenwerking met [Committee to Protect Journalists](#) & [Reporters Without Borders](#), dat streeft naar gerechtigheid voor vermoorde journalisten.

Het project bestaat uit het [People's Tribunal van Moorden op Journalisten](#), en een reeks [onderzoeken](#) naar zaken waarin een journalist werd vermoord vanwege zijn werk.

Door het People's Tribunaal en deze onderzoeken zijn nieuwe feiten en informatie over moorden op journalisten onthuld, waardoor de weg wordt vrijgemaakt voor het nastreven van gerechtigheid.

Om de wijdverbreide straffeloosheid te bestrijden bepleit Free Press Unlimited dat er in zaken van vermoorde journalisten niet alleen gekeken moet worden naar degenen die de moord uitvoeren, maar ook naar de individuen die daar opdracht toe gaven, en de politici die het klimaat in stand hielden waarin dat mogelijk was. Wanneer de opdrachtgevers van deze moorden niet geïdentificeerd worden zullen andere journalisten ook niet veilig hun werk kunnen doen.